

Mensen tillen te zwaar bij kaasbedrijven

Tekst: Norbert van der Werff | Foto: Flickr

Het interne transport bij bedrijven in de kaassector is volledig geautomatiseerd. Het laden en lossen gebeurt deels handmatig. Dat leidt tot overbelasting van onder meer de vrachtwagenchauffeur die geacht wordt een handje te helpen bij het laden en lossen, aldus een rapport van de Inspectie SZW. Verdere automatisering biedt uitkomst.

De overheid stelde in 2004 vast dat het handmatig laden en lossen van kazen van tien kilo of meer op een lopende band of op planken in vrachtwagens teveel vergde van de spieren en rug van de werknemers. Toentertijd was er nog geen technische oplossing om dat anders te doen. De inspectie sprak daarom met de sector tijdelijke maatregelen af, zoals taakrotatie met drie mensen, terwijl de sector zou werken aan structurele oplossingen. Vertegenwoordigers van de Vereniging Gemeenschappelijk Zuivelsecretariaat (Gemzu) en de Nederlandse Zuivelorganisatie (NZO) concludeerden in 2010 dat er twee werkbare oplossingen waren: de autoloader en de transportbox, in combinatie met robotsystemen voor het vullen van de boxen.

Autoloader

De autoloader is een automatisch laad- en lossysteem dat in de vrachtwagen is gemonteerd. De lader haalt de kazen automatisch van een transportband en legt ze op planken in de vrachtwagen. Bij het lossen worden de kazen er automatisch weer vanaf gehaald en op een transportband teruggeplaatst, waarna de kazen in het kaaspakhuis verder kunnen worden getransporteerd. Fysieke overbelasting lijkt bij de kleinere bedrijven geen probleem te zijn. De hoeveelheden handmatig te laden en lossen kazen zijn gering of de kaas komt in transportboxen aan, stelt de inspectie SZW in het in juli gepubliceerde rapport. De transportboxen worden met steekwagens of heftrucks in de kaaspakhuisen getransporteerd, waarbij er geen sprake is van fysieke overbelasting.

Ook gaan steeds meer bedrijven gebruikmaken van zogeheten foliekaas die met pallets of transportboxen worden vervoerd en door robots worden geladen en gelost.

Overbelasting

Bij de kaasfabrieken en de kaasgroothandels was er echter wel sprake van dat mensen grote hoeveelheden kaas handmatig moesten laden en lossen. De bedrijven zetten bovendien te weinig mensen in voor het laden en lossen van de vrachtauto's met ruim 25.000 kilo kaas. "Hierdoor kwam het voor dat men per persoon en per dag meer dan duizend kazen van twaalf kilo tilde. Bij de meest optimale werkwijze (juiste tiltechniek, taakrotatie met meerdere personen en drie lagen met kazen in de vrachtwagen) is er al sprake van fysieke overbelasting als een werknemer dagelijks meer dan 512 kazen van twaalf kilo moet tillen bij het laden en lossen van vrachtwagens."

De inspecteurs constateerden dat tussen de kaasfabrikanten en de kaasgroothandels niet altijd duidelijke afspraken waren gemaakt over de inzet van de chauffeurs. De kaasfabrikanten verwachtten meestal dat de chauffeur zou meehelpen met het handmatig laden van de vrachtwagens met kazen, terwijl de kaasgroothandels ervan uitgingen dat de chauffeur alleen zou helpen bij óf het laden óf het lossen van de kazen.

De Inspectiedienst SZW constateerde het afgelopen jaar bij 34 van de 112 bedrijven (31 procent) fysieke overbelasting bij het handmatig laden en lossen van vrachtwagens. De Inspectiedienst gaf 39 waarschuwingen. De controles werden uitgevoerd bij 42 kaaspro-

ducenten, 52 kaasgroothandels en 18 andere zuivelproducenten.

De ondernemingen waar overtredingen zijn geconstateerd, hebben inmiddels verschillende maatregelen genomen om de fysieke overbelasting verder aan te pakken, concludeert de Inspectiedienst. Er worden meer hulpmiddelen (vacuümheffers) gebruikt en meer mensen ingeschakeld bij het handmatig laden en lossen van vrachtwagens, waardoor de fysieke belasting wordt beperkt. ■

De ouderwetse manier om kaas te tillen...

Factsheet Inspecties in de kaassector - Fysieke belasting bij het handmatig lossen van kazen, Inspectie SZW, juli 2012.

Arbocatalogus

De zuivelindustrie en de kaasgroothandel beschikken sinds 2009 over een eigen door de Inspectie SZW goedgekeurde arbocatalogus (zuivel.dearbocatalogus.nl en werkenkaas.nl) waarin het onderwerp fysieke belasting is opgenomen. De arbocatalogus van de kaasgroothandel bevat, naast verschillende oplossingen voor het voorkomen of beperken van fysieke belasting, ook een beoordelingsschema voor het handmatig tillen van kazen. Aan de hand hiervan kunnen bedrijven nagaan hoeveel kazen van een bepaald gewicht en met een goede tiltechniek maximaal handmatig mogen worden getild.